Muzio Psychological Services Oy

The Finnish Rorschach Association ry

The Finnish Rorschach Association ry:n (FRA) hyväksymä

Helsingin Rorschach-erikoistumiskoulutus (CS-R & R-PAS) syksy 2026—kevät 2027

Kahden päivän seminaarit lähiopetuksena Helsingissä (3/11) ja etänä Zoomissa (8/11)

Huom. CS-asiantuntijoille mahdollisuus osallistua ainoastaan R-PAS-osioon (5 pv)

Kohderyhmät:

- Psykologit ja opintojen loppuvaiheessa olevat psykologian opiskelijat
- Comprehensive Systemiin (CS tai CS-R) erikoistuneet psykologit, mikäli ilmoittautuminen ainoastaan R-PAS-osioon (5 päivää keväällä 2027)

Kouluttajat:

- PsT, psykoterapian erikoispsykologi, psykoterapeutti **Emiliano Muzio** (järjestäjä ja vastuukouluttaja)
- PsT, psykologi, psykoterapeutti **Jaakko Stenius**
- PsM, psykologi, psykoterapeutti **Joona Suominen**
- PsM, psykologi, psykoterapeutti **Leena Jaakkola**

Järjestäjä:

Muzio Psychological Services Oy
c/o Terapiatalo Sointu
Döbelninkatu 2
00260 Helsinki
Y-tunnus: 2891004-9

Sisältö

Koulutuksessa opetetaan Comprehensive System – Revisedin (CS-R: Exner, Andronikof & Fontan, 2022; Exner, Fontan & Andronikof, 2022) ja Rorschach Performance Assessment Systemin (R-PAS: Meyer, Viglione, Mihura, Erard & Erdberg, 2011) mukaista Rorschach-menetelmän esittämistä, koodaamista ja tulkintaa monimenetelmätutkimuksen kontekstissa. Koulutus toteutetaan The Finnish Rorschach Association ry:n (FRA) koulutusstandardien mukaisesti ja laajan tieteellisen kirjallisuuden huomioiden.

Koulutuksessa opetetaan Rorschach löydösten integrointi kliiniseen kuvaan, anamneesiin ja muihin testilöydöksiin (mm. neurokognitiivisiin kykytesteihin, persoonallisuusinventaareihin ja muihin tutkittavan toimintaan perustuvien menetelmien tuloksiin). Opitaan hyödyntämään löydöksiä diagnostisessa selvittelyssä, hoidon suunnittelussa sekä lyhytterapeuttisena interventiona (Stephen E. Finnin Therapeutic Assessmentin mukaan). Opittua sovelletaan käytäntöön pienryhmätyöskentelyn ja monipuolisten tapausesimerkkien avulla. Menetelmän käyttöä opetetaan niin lasten, nuorten kuin aikuisten kanssa. Koulutuksen laajuus on 16 op.

Kouluttajilla on laaja kokemus kliinisestä, neuropsykologisesta, psykoterapeuttisesta sekä oikeuspsykologisesta työstä.

Toteutustapa, aika ja paikka

Luentoja 165 tuntia, jotka järjestetään kahden päivän seminaareina (x 11, aina pe-la). **Kahden päivän seminaarit toteutetaan osittain lähiopetuksena Helsingissä (3/11) ja osittain etänä Zoomissa (8/11).** Tarkempi ohjelma löytyy seuraavalta sivulta.

Ensimmäiset kahdeksan ja puoli seminaaria (17 päivää yhteensä) painottuvat CS:n ja CS-R:n opetukseen. Näistä ensimmäinen toteutuu syyskuussa 2026 ja viimeinen toukokuussa 2027. Viimeiset neljä ja puoli seminaaria (5 päivää yhteensä) keskittyvät R-PAS:n opetukseen ja toteutuvat keväällä 2027 (toukouu – kesäkuu).

Opetus sisältää kotitehtäviä opetusjaksojen välillä sekä opittujen taitojen tarkastamista opintojen aikana ja lopussa.

Seminaarien ajankohdat, toteutus (lähiopetuksena/etänä) ja sisältö (aina perjantaisin ja lauantaisin klo 8.30 – 16.00)

Seminaari 1: 18.-19.9.2026 lähiopetuksena Helsingissä
Esittelykierros ja Rorschachin yleisesittely. Keskeinen kirjallisuus. Rorschachin tausta ja historia. Menetelmän luonne. Käytetyimpien järjestelmien keskeiset piirteet (CS vs. R-PAS). Reliabiliteetti, validiteetti, hyödyllisyys ja käyttökelpoisuus. Sensitiivisyys ja spesifisyys. Pöytäkirjan validiteetin arviointi. Tutkimustilanteen vuorovaikutuksen havainnointi. Löydösten integrointi muihin testituloksiin, kliinisiin havaintoihin ja anamneesiin. CS-R pöytäkirjan esittäminen ja laatiminen. Kouluttaja: **Emiliano Muzio**.

Seminaari 2: 25.-.26.9.2026 etänä Zoomissa
CS-R pöytäkirjan koodaaminen I. Kouluttaja: **Jaakko Stenius**.

Seminaari 3: 9.-10.10.2026 etänä Zoomissa
CS-R pöytäkirjan koodaaminen II. Kouluttaja: **Jaakko Stenius**.

Seminaari 4: 6.-7.11.2026 etänä Zoomissa
CS-R tulkinnan perusteet I. Kouluttaja: **Emiliano Muzio**.

Seminaari 5: 20.-21.11.2026 etänä Zoomissa
CS-R tulkinnan perusteet II. Kansainväliset viitearvot. Kouluttaja: **Emiliano Muzio**.

Seminaari 6: 15.-16.1.2027 etänä Zoomissa
Ahdistuneisuus ja mielialahäiriöt. Trauma ja dissosiaatio. Hoidon suunnittelu. Kouluttaja: **Jaakko Stenius**.

Seminaari 7: 12.-13.2.2027 etänä Zoomissa
Monimenetelmätutkimukset. Psykoottisten häiriöiden arviointi. Neuropsykologiset näkökulmat. Kouluttaja: **Joona Suominen** (12.2.2027 klo 8.30—11.30) & **Emiliano Muzio** (12.2.2027 klo 12.30—16.00 & 13.2.2027).

Seminaari 8: 2.-3.4.2027 etänä Zoomissa
Psykologiset tutkimukset terapeuttisena interventiona. Lasten ja nuorten arviointi. Laadulliset ja tasodiagnostiset näkökulmat. Kouluttajat: **Emiliano Muzio** (2.4.2027) & **Leena Jaakkola** (3.4.2027).

—— — harjoittelutauko / CS-R koodaukseen ja tulkintaan liittyvät kokeet ———

Seminaari 9: 14.-15.5.2027 lähiopetuksena Helsingissä (R-PAS osio alkaa lauantaina 15.5.2027)
CS-R:n koodaus- ja tulkintakokeen läpikäyminen. Osallistujien tapaukset. R-PAS:n perusteet. R-PAS:n pöytäkirjan esittäminen ja laatiminen. Kouluttaja: **Emiliano Muzio**.

Seminaari 10: 28.-29.5.2027 etänä Zoomissa
R-PAS:n pöytäkirjan koodaaminen. Lausunnointi. Kouluttaja: **Joona Suominen**.

Seminaari 11: 11.-12.6.2027 lähiopetuksena Helsingissä
R-PAS:n tulkinta ja tapausesimerkit. Oikeuspsykologiset näkökulmat. Kouluttajat: **Emiliano Muzio**.

Kirjallisuus, joka hankitaan hyvissä ajoin ennen koulutuksen alkamista

Exner, J. E., Andronikof, A., & Fontan, P. (2022). *The Rorschach: A Comprehensive System – Revised. Administration and Coding Manual*. Fort Mill, SC: Rorschach Workshops.

Exner, J. E., Fontan, P., & Andronikof, A. (2022). *The Rorschach: A Comprehensive System – Revised. Interpretation and Technical Manual*. Fort Mill, SC: Rorschach Workshops.

Meyer, G. J., Viglione, D. J., Mihura, J. L., Erard, R. E., & Erdberg, P. (2011). *Rorschach Performance Assessment System: Administration, coding, interpretation, and technical manual*. Toledo, OH: Rorschach Performance Assessment System. **(Huom. voidaan hankkia myös vasta vuoden 2026 alussa)**

Voimme myös lämpimästi suositella mm. seuraavia teoksia

Exner, J. E. (2003). *The Rorschach: A Comprehensive System, Vol 1, Basic Foundations, 4th edition*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. **(Tässä perusteoksessa kuvataan CS:n historiaa, empiiristä perustaa ja käyttöä)**

Exner, J.E., & Erdberg, P. (2005). *The Rorschach: A Comprehensive System, Vol 2, Advanced Interpretation. 3rd Edition*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. **(Teos tarjoaa mm. lukuisia esimerkkejä CS:n mukaisesta tulkinnasta)**

Mihura, J. L., & Meyer, G. J. (Eds.). (2017). *Using the Rorschach Performance Assessment System (R-PAS)*. New York, NY: Guilford. **(Teos tarjoaa mm. lukuisia esimerkkejä R-PAS:n mukaisesta tulkinnasta)**

Muzio, E. (2026, February). *Neuropsychological Rorschach Assessment: Science and Practice*. Routledge. **(Teos tarjoaa neuropsykologinen näkökulma Rorschachin muuttujiin ja tapausesimerkkejä)**

Smith, J. M., Yifat Weinberger-Katzav, Y., & Fontan, P. (2022). *The Rorschach: A Comprehensive System – Revised. Supplementary Scales Handbook*. Fort Mill, SC: Rorschach Workshops. **(Tiivistelmä hyödyllisistä lisäasteikoista: kannattaa ostaa yhdessä yllämainittujen CS-R käsikirjojen kanssa)**

Weiner, I. B. (2003). *Principles of Rorschach Interpretation, 2nd edition*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. **(erinomainen ja selkeä katsaus Rorschachin tulkinnasta monista eri näkökulmista)**

Muuta

Erikoistumiskoulutuksen suorittaneilla on mahdollisuus liittyä jäseneksi Suomen Rorschach -yhdistykseen (FRA), joka järjestää yhteistyössä kansainvälisten huippuasiantuntijoiden kanssa psykologisiin tutkimuksiin liittyvää jatkokoulutusta Suomessa kaksi kertaa vuodessa.

Lisätietoa yhdistyksestä yhdistyksen kotisivuilta http://www.rorschach.fi

Kouluttajista

Emiliano Muzio (PsT, psykoterapian erikoispsykologi, psykoterapeutti) on International Society of the Rorschach and Projective Methodsin (ISR) varapuheenjohtaja, The Finnish Rorschach Association ry:n (FRA) puheenjohtaja, sekä Italian Institute of Warteggin (IIW) Suomen edustaja. Hän työskentelee yksityisenä ammatinharjoittajana, kliinikkona, työnohjaajana ja kouluttajana Terapiatalo Soinnussa, jonka toimitusjohtajana hän myös toimii. Emiliano on toiminut Rorschach Comprehensive Systemin (CS) kouluttajana lähes 30 vuotta ja Rorschach Performance Assessment Systemin (R-PAS) kouluttajana ensimmäisen manuaalin julkaisuvuodesta (2011) lähtien. Hän on pitänyt persoonallisuuden arvioinnista ja psykologisista tutkimuksista terapeuttisena interventiona esityksiä ja luentoja mm. Pariisin, Jyväskylän ja Helsingin yliopistoissa sekä kansainvälisissä kongresseissa. Emiliano väitteli Rorschachin neuropsykologisista korrelaatioista Pariisin yliopistossa vuonna 2006 ja hän on julkaissut useamman artikkelin aiheesta vertaisarvioiduissa aikakauslehdissä. Hän on *Neuropsychological Rorschach Assessment: Science and Practice* (Routledge, helmikuu 2026) -kirjan kirjoittaja ja yksi *Using the Rorschach Performance Assessment System (R-PAS)* (Guilford, 2017) -kirjan kirjoittajista.

Jaakko Stenius (PsT, psykologi, psykoterapeutti) on FRA:n varapuheenjohtaja. Hän työskentelee Niuvanniemen sairaalassa sekä yksityisenä ammatinharjoittajana työnohjaajana ja kouluttajana. Jaakko on toiminut Rorschachin menetelmän opettajana yliopistoissa ja pitänyt esityksiä kansainvälisissä kongresseissa. Hän on perehtynyt mm. hoidon suunnitteluun liittyviin kysymyksiin sekä psykologisiin tutkimuksiin terapeuttisena interventiona. Hänen väitöskirjansa käsitteli Rorschachin hyödyntämistä psykoterapiasoveltuvuuden arvioinnissa. Jaakko on kouluttanut psykiatrian alan työntekijöitä ja lääketieteen opiskelijoita hoitosuhdetyöskentelyyn ja vuorovaikutukseen liittyvistä teemoista. Hän on yksi kirjoittajista psykoterapian oppikirjassa *Psykoterapeuttinen hoitosuhde* (Duodecim, 2023).

Joona Suominen (PsM, psykologi, psykoterapeutti) on työskennellyt Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä akuuttipsykiatrian vastuualueella ja pitää nykyään vastaanottoa yksityisenä ammatinharjoittajana. Joona on säännöllisesti käyttänyt RCS:iä ja R-PAS:ia monenlaisten aikuis- ja vanhusikäisten potilasryhmien kanssa niin avo- kuin osastohoidossa. Hän on erityisen kiinnostunut terapeuttisista tutkimuksista ja psykologisen tutkimuksen soveltamisesta interventiomenetelmänä. Joona on myös FRA:n hallituksen jäsen ja taloudenhoitaja.

Leena Jaakkola (PsM, psykologi, psykoterapeutti, psykoanalyytikkokandidaatti) työskentelee Turussa yksityisenä ammatinharjoittajana kuntoutuspsykoterapian alalla. Hän on käyttänyt Rorschach-menetelmää 20 vuoden ajan aikuisten psykologisissa tutkimuksissa pääosin psykiatrisessa avohoidossa, mutta myös oikeuspsykiatrian ja lastensuojelun parissa. Hän on erityisen kiinnostunut tasodiagnostisesta arvioinnista ja kvalitatiivisista lähestymistavoista.

Hinnoittelu

Kertamaksu 3 150,00 € + alv 25,5%, mikäli maksu suoritetaan 31.8.2026 mennessä.
Early Bird hinta 2 950,00 € + alv 25,5%, mikäli maksu suoritetaan 1.7.2026 mennessä.

Maksu kolmessa erässä 3 300,00 € + alv 25,5% [3x 1 100,00 € + alv 25,5%: 7.9.2026 (erä 1/3), 11.1.2027 (erä 2/3) ja 10.5.2027 (erä 3/3)]. Tarvittaessa erä 2/3 voi maksaa jo vuonna 2026.

Osallistuminen ainoastaan R-PAS-osioon (5 päivää keväällä 2027 CS:iin ja/tai CS-R:iin erikoistuneille)
1 200,00 € + alv 25,5%, mikäli maksu suoritetaan 26.4.2027 mennessä.
Early Bird hinta 1 050,00 € + alv 25,5%, mikäli maksu suoritetaan 8.3.2027 mennessä.

Muistathan ilmoittaa laskutustiedot ja mahdolliset laskutusviitteet ilmoittautumisen yhteydessä.

Huom. Koulutuspaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. *Kertamaksulla osallistumisen peruuntuessa osallistumismaksu palautetaan 3.8.2026 asti, muuten* ***ilmoittautumiset ovat sitovia****. Järjestäjä pidättää oikeuden perua koulutuksen. Mikäli koulutus perutaan, osallistumismaksut palautetaan.*

Lisätiedot ja ilmoittautuminen

Emiliano Muzio (koulutuksen järjestäjä ja vastuukouluttaja): emiliano@muzio.net

Muzio Psychological Services Oy
c/o Terapiatalo Sointu
Döbelninkatu 2
00260 Helsinki
Y-tunnus: 2891004-9

Palaute aiemmista Muzio Psychological Services Oy:n järjestämistä Rorschach-erikoistumiskoulutuksista (kuvauksia hiljattain päättyneistä koulutuksista)

”Opetusmateriaali oli selkeää ja hyvin jäsenneltyä. Opetuksessa annettiin sekä teoreettista tutkimustietoa että kliinisiä esimerkkejä. Opetuksessa huomioitiin myös menetelmään kohdistunut kritiikki ja sitä käsiteltiin monipuolisesti. Opetuksessa oli tasapainoisesti teoriaa ja myös harjoittelua pienryhmissä, mikä oli erinomaista.”

”Koulutus vastasi odotuksiani todella hyvin. Koin erityisen positiivisena sen, miten koulutuksessa tuotiin esille Rorschach-menetelmän monipuolisuutta. Oli mielenkiintoista kuulla koodauksen ja rakenteellisen yhteenvedon lisäksi myös sisällön analyysistä ja sekvenssianalyysistä.”

”Kouluttajat olivat erittäin ammattitaitoisia ja asiansa osaavia. Aina löytyi hyvä vastaus ja perustelut kysymyksiin.”

”Erittäin selkeä ja loogisesti etenevä, todella hyvät slidet, sopivasti ryhmätyötä, toimi loistavasti etänä.”